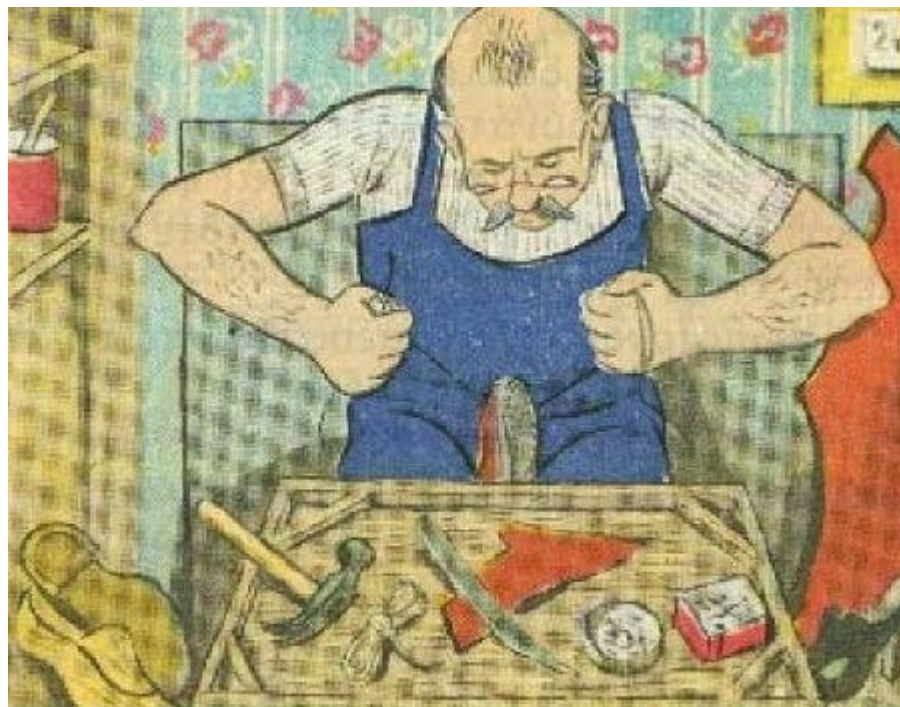

Παλιά Επαγγέλματα

Γανωτής

Γανωτής ή γανωτζής ή γανωματής είναι ο τεχνίτης που επικαλύπτει τα χάλκινα σκεύη με κασσίτερο. Το επάγγελμα του γανωτή είναι από τα πιο παλιά που υπάρχουν. Έσωζαν τους ανθρώπους από το θάνατο που προκαλούσαν τα αγάνωτα χάλκινα σκεύη.

Παγοπώλης

Το σημερινό ψυγείο δεν έχει τη μορφή που είχαν οι πρόγονοί του μόλις λίγα χρόνια νωρίτερα (τον προηγούμενο αιώνα). Παλιά τα ψυγεία ήταν ξύλινα. Οι άνθρωποι διατηρούσαν τα τρόφιμά τους σε πάγο. Τα ξύλινα ψυγεία είχαν ένα δοχείο από λαμαρίνα όπου τοποθετούσαν τον πάγο σε μορφή παγοκολώνας που προμηθεύονταν από τον παγοπώλη.

Συνήθως περνούσε μία φορά την ημέρα και σε περιόδους καύσωνα μπορεί και δύο φορές την ημέρα. Η πληρωμή γινόταν αναλόγως του μεγέθους του πάγου, ενώ κάθε γειτονιά στις πόλεις είχε τον δικό της παγοπώλη.

Καλαθάς

Το επάγγελμα του καλαθά ήταν διαδεδομένο σε χωριά και σε περιφέρειες όπου οι πρώτες ύλες για τις ανάγκες της παραγωγής ήταν άφθονες. Τα υλικά αυτά τα έπαιρναν από τις λυγαριές, τις μυρθιές, τις σφάκες και τα καλάμια

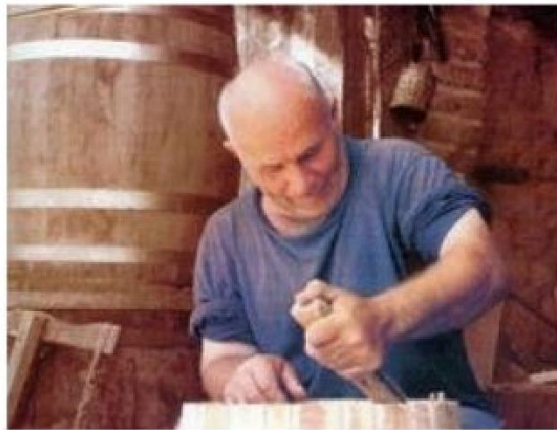
ΝΤΕΝΕΚΕΤΖΗΣ

Ο ντενεκετζής κατασκεύαζε χρηστικά αντικείμενα του νοικοκυριού και γενικότερα της αγροτικής ζωής όπως χωνιά, λύχνους, κουβάδες, φανάρια, μπρίκια του καφέ, σουρωτήρια, και άλλα.

Βαρελάς

Ο βαρελάς ήταν τεχνίτης, ειδικός στην κατασκευή βαρελόσχημων και σκαφοειδών σκευών, που τα κατασκεύαζαν από ξύλο καστανιάς ή δρυός.

Καρεκλάς

...χρησιμοποιούσε ξύλα από διάφορα δέντρα , τα έκοβε στις επιθυμητές διαστάσεις που ήθελαν οι καρέκλες και με διάφορα εργαλεία τις τελειοποιούσε . Στα παλιά τα χρόνια το κάθισμα της καρέκλας , το έφτιαχναν από σχοινιά ή ειδικά καλάμια.

Οι καρεκλάδες εκτός από το να φτιάχνουν καρέκλες , επισκεύαζαν τις παλιές και χαλασμένες καρέκλες .

Καρεκλάς «επί το έργον». Έτος 1937
(ΑΡΧΕΙΟ: Βασ. Κοιμπαί) - Χαλάστρα - Θεσσαλονίκη)

Μυλωνάς

Μυλωνάδες λέγονταν στα παλιά χρόνια αυτοί που εκμεταλλεύονταν τους μύλους και άλεθαν τα σιτηρά, για να παράγουν αλεύρι, με το οποίο παρασκεύαζε το ψωμί της η οικογένεια.

Μοδίστρα

...ασχολούνταν με τη γυναικεία ενδυμασία. Μια μοδίστρα είχε και μαθήτριες που την βοηθούσαν στο ράψιμο. Βασικό εργαλείο της ήταν η ραπτομηχανή. Οι πρώτες ραπτομηχανές ήταν χειροκίνητες, ενώ αργότερα κατασκευάστηκαν ποδοκίνητες. Χρησιμοποιούσε ψαλίδια, ξύλινο μέτρο (πήχης), κλωστές. Ακόμα χρησιμοποιούσε καρφίτσερό, τρίγωνο, μικρές βελόνες, κουβαρίστρες και δαχτυλήθρα. Σήμερα, έχει μειωθεί η δουλειά της μοδίστρας, λόγω της άνθισης της βιομηχανίας ενδυμάτων και της αύξηση των εμπορικών καταστημάτων.

Τσαγκάρης

Το επάγγελμα του τσαγκάρη είναι να φτιάχνει παπούτσια, αλλά σήμερα όταν λέμε τσαγκάρης εννοούμε τον τεχνίτη που επιδιορθώνει τα χαλασμένα παπούτσια.

Μπακάλης

Πνιγμένος στα ράφια ο μπακάλης πουλούσε όλα τα βασικά είδη και τρόφιμα χύμα και συχνά βερεσέ.

Συνήθως το μπακάλικο ήταν εμπορικό και καπηλειό.

Σήμερα με την επικράτηση των σούπερ μάρκετ τα μπακάλικά χάθηκαν, εκτός από λίγα που λειτουργούν ακόμα στα χωριά.

Παγωτατζής

Οι παγωτατζήδες φόρτωναν το βαρέλι στο καρότσι, και με μια ειδική μεταλλική κουτάλα και τα χωνάκια ξεκινούσαν τη δουλειά τους. Κατά διαστήματα έριχναν κομμάτια πάγου εξωτερικά για να μη λιώσει το παγωτό.

Πλανόδιος φωτογράφος

Ο υπαίθριος φωτογράφος με την άσπρη μακριά μπλούζα του γύριζε στα χωριά με την ξύλινη φωτογραφική μηχανή, στερεωμένη σε ξύλινο τρίποδα. Η διαδικασία της φωτογράφισης ήταν χρονοβόρα και κοπιαστική : ο φωτογράφος έστηνε τους πελάτες του, έβαζε το χέρι μέσα στο θάλαμο της μηχανής, έβλεπε τη στάση μέσα από ένα φαρδύ μανίκι ,τραβούσε τη φωτογραφία και μετά την εμφάνιζε.

Οι φωτογραφίες ήταν καλλιτεχνικές: ενθύμια στρατού με ζωγραφισμένες κορνίζες και συγκινητικούς στίχους ,άλλες με θέματα όπως δάσος, λουλούδια, τοπία.

Ο πλανόδιος φωτογράφος κράτησε ως το 1970 περίπου. Οι παλιές ασπρόμαυρες φωτογραφίες ,κιτρινισμένες απ' την πολυκαιρία, μαρτυρούν το χρόνο που έχει περάσει ενώ οι παλιές φωτογραφικές μηχανές έχουν γίνει μουσειακό είδος.

Πεταλωτής

Αλμπάντης ή πεταλωτής ήταν ο τεχνίτης που καλίκωνε (πετάλωνε) τα μπεγίρια (άλογα) τα μουλάρια και τους γαϊδάρους.

Σαμαρτζής ή Σαμαράς

Μπορούσε να είναι και αλπάνης= πεταλωτής.

Παλιότερα η μεταφορά ανθρώπων και προϊόντων γινόταν κυρίως με γαϊδούρια και μουλάρια, εφόσον το οδικό δίκτυο ήταν υποτυπώδες και η ορεινή μορφολογία του εδάφους δυσχέραινε τις μετακινήσεις. Ο σαμαράς κατασκεύαζε τον απαραίτητο εξοπλισμό που απαιτούνταν για να προσφέρει το ζώο τις υπηρεσίες του στο αφεντικό του. Αυτό ήταν το σαμάρι που κατασκεύαζε με επεξεργασμένα σανίδια πλατάνου τα οποία σκάλιζε και έδινε σχήμα ανάλογο με το σώμα του ζώου.

Στις αγροτικές εργασίες και γενικότερα στις καθημερινές δραστηριότητες το σαμάρι των ζώων ήταν απλά με ξύλινο σκελετό και εσωτερική επένδυση από δέρμα ή αρνόμαλλο.

Σιδεράς

Οι σιδεράδες έφτιαχναν με τα χέρια τους ό, τι υπήρχε από μέταλλο, κυρίως σίδηρο. Είχαν ένα μεγάλο φούρνο όπου φυσούσαν με μια φυσούνα ώστε να κρατάνε τη φωτιά αναμμένη και σε ψηλή θερμοκρασία. Σε αυτή τη φωτιά ζέσταναν τα σίδηρα για να τα κάνουν πιο εύπλαστα και στη συνέχεια τα έπιαναν με μια μεγάλη τανάλια και τα έβαζαν πάνω σε μια μεγάλη σιδερένια βάση, το αμόνι. Εκεί χτυπούσαν το κοκκινισμένο από τη φωτιά σίδηρο με ένα μεγάλο σφυρί και του έδιναν τη μορφή που ήθελαν.

Η δουλειά αυτή ήταν πάρα πολύ σκληρή. Απαιτούσε δύναμη από το σιδερά γιατί τα σίδηρα ήταν βαριά και γιατί ήταν συνέχεια δίπλα στη φωτιά.

